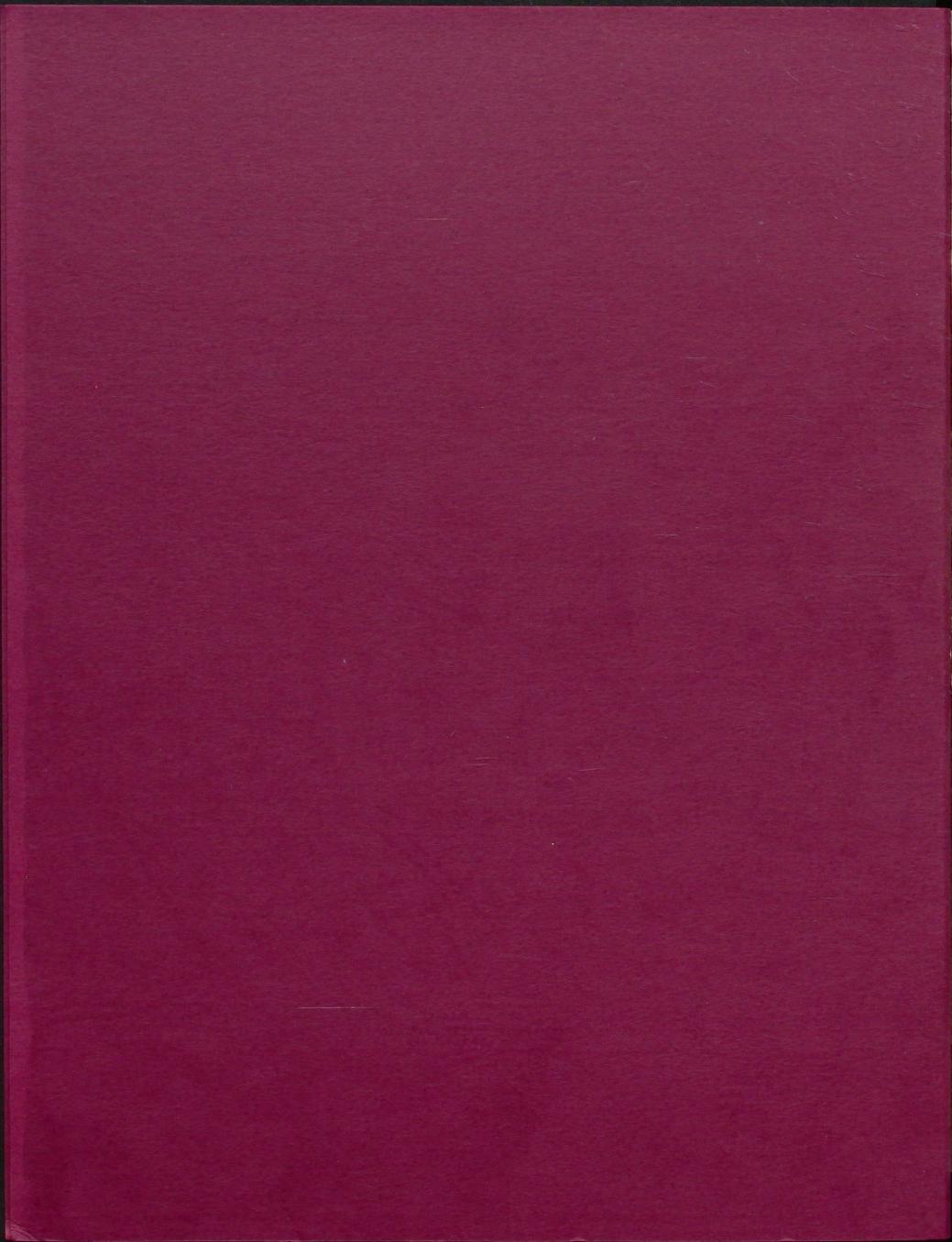

02 H 639

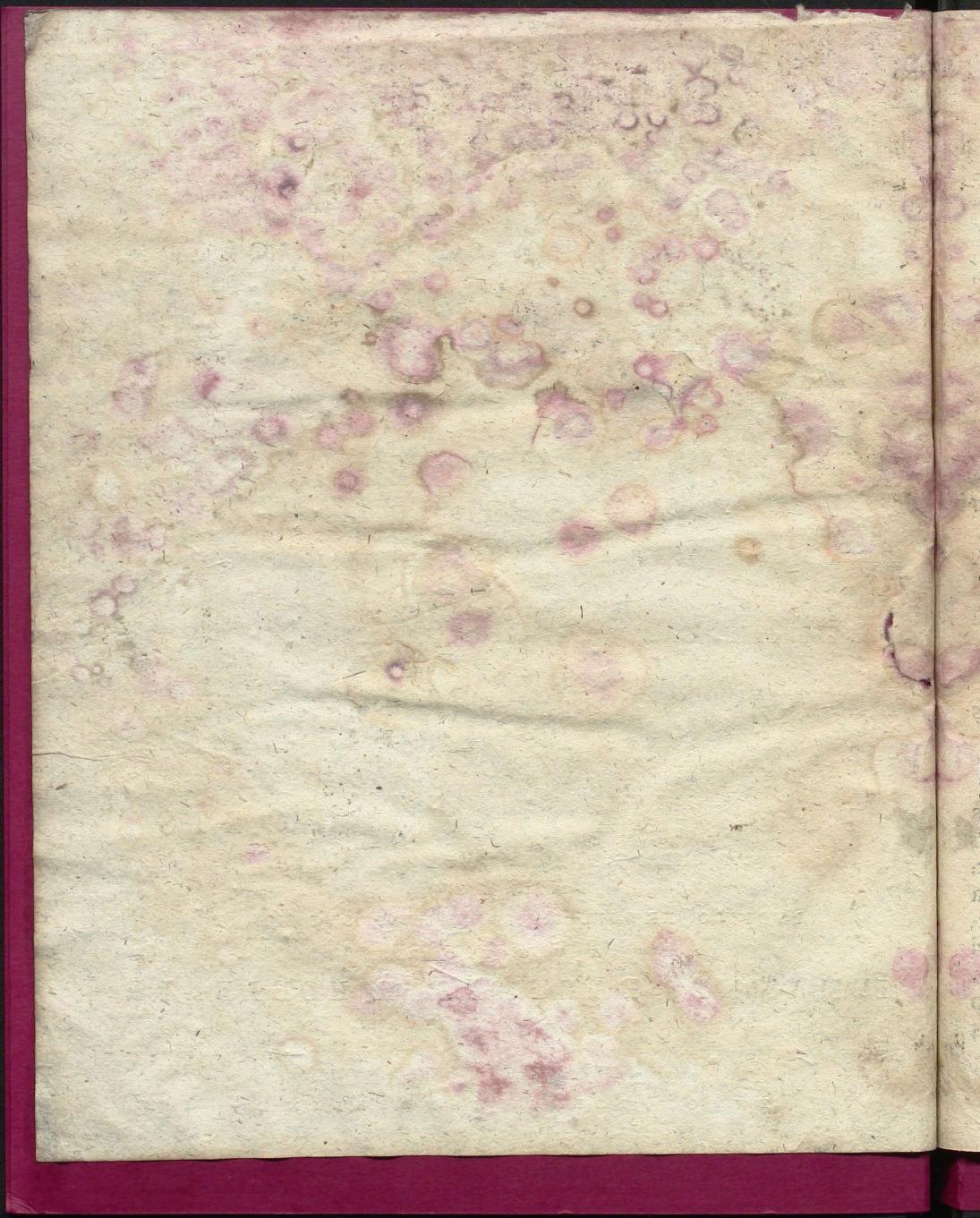
Q. D. B. V.
DISSERTATIO INAVGVRALIS IVRIDICA
SISTENS
QVAESTIONEM
AN ET QVATENVS
MATRIMONIVM
AD
MORGANATICAM
PACTO TALE LICITVM SIT?
IN GENERE.

Q V A M
EX CONCESSV
ILLVSTRIS FACVLTATIS IVRIDICAE FRIDERICIANAE
P R A E S I D E
VIRO CONSULTISSIMO AC DOCTISSIMO
D. DANIEL NETTELBLADT
REG. MAIEST. BORVSS. A CONSIL. AVL. ET IN ALMA
FRIDER. IVRIVM P. P. O.
P R O G R A D V D O C T O R I S
AD DIEM XX. IANVARII MDCCXLVIII.
H. L. Q. C.
P V B L I C O E R V D I T O R V M E X A M I N I S V B M I T T I T
A V G T O R
IOHANNES BALTHASAR KOELBELE
MOENO - FRANCOFVRT.

HALAE MAGDEBURGICAE
EX OFFICINA HENDELIANA.

4¹₂

C A P V T I.

D E

MATRIMONIO AD MORGANA- TICAM IN GENERE.

§. I.

Familia in praesenti significatu est complexus personarum, inter quas generationis nexus est. Ideo ergo *in familia cum aliis esse*, idem est, ac *cum iis generationis nexum habere*.

C O R . I. Membrum familiae tale fit per generationem.

C O R . II. Per adoptionem membrum familiae non fit. Quanquam, vel lege vel alio actu, ei qui generationis nexu destitutus, in membris familiae competentia tribui possint.

S C H O L I O N . ICti saepissime alios conceptus fere frequentiores connectunt. Breuitatis amore autem omnes enarrare nolo,

A

prae-

praesertim cum in L. 195. ff. §. 1. de V. S. contenti sint. Ideo-
que ad hanc legem perlegendam hortor eum, qui horum signifi-
catuum cupidus. Non minus philosophi diuersos significatus huius
termini souent, dum interdum significatum quem *Perillusfr.* L. B.
de WOLF P. VII. I. N. §. 585. & §. 1147. termino *domus* tribuit,
familiae termino tribuunt.

§. 2.

*Complexus personarum inter quos est generationis
nexus, habere possunt iura & obligationes.*

§. 3.

Iura & obligationes familiae dicuntur iura & obliga-
tiones, complexui personarum inter quos est generationis
nexus qua tali competentia.

Sic e. g. in familis illustrium & nobilium I. R. G. dantur feu-
da, fideicomissa familiae, confraternitates, ganerbinatus, in-
signia &c. Haec toti complexui personarum qua tali competunt,
alii minime. Haece vero iura iurafamiliae dici, notorium est.

§. 4.

Societas sobolis procreandae causa forma in legibus
praescripta inita, dicitur *coniugium*.

§. 5.

Maritus vel pater obligatus est, vxorem vel liberos
in tantum iurium suorum participes reddere, in quantum
finis societatis coniugalis vel paternae requirit (per princ.
I. N.). Fieri vero potest, vt pater vel maritus plura iura
habeat, quam hic finis requirit; aut iura ipsa non permit-
tunt, vt vxor & liberi iis fiant participes. Sic in priori
casu & pater vel maritus non obligatus est, vt vxorem &
liberos horum iurium participes reddat; in posteriori vero
participatio non est possibilis. Inde itaque concipere potes
con-

coniugium, in quo' nec vxor nec liberi omnibus iuribus mariti vel patris fruuntur. Ideoque etiam concipere poteris tale coniugium, in quo vxor & liberi iuribus familiae (§. 3.) mariti vel patris haud fruuntur.

§. 6.

Matrimonium ad morganaticam dicitur coniugium, in quo nec vxor nec liberi iuribus familiae (§. 3.) mariti vel patris vtuntur.

Icti tam, quam philosophi varie quanquam matrimonium ad morganaticam definiunt, in eo tamen conueniunt, quod sit societas sibolis procreandae causa inita. Quod haec societas forma in legibus praescripta inita sit. Ergo conueniunt in eo, quod sit coniugium (§. 4.). In eo vero, quod tantum de iuribus familiae non participant, dissentiant Icti, & quidem inter eos, iis etiam alia adhuc iura denegant, ex fundamento autem vel plane nullo, vel haud sufficiente. Merito inde assentimur iis, qui eos tantum regulariter & per se de iuribus familiae excludunt. Sicque recte dicitur in definitione: quod de iuribus familiae haud fruantur. Vide sis B. HEINECCIVM in I. G. lib. I. §. 310. Illuſtr. ESTOR in diff. de odio in matrimonio inaequalia & restrictio iure nobil. Germ. quoad connubia. Celeb. SCHWEDERV M diff. de matrimonio ad morg. Celeb. CANZIVM in discipl. mor. §. 818. B. KOENLERS in iure soc. & gent. §. 170. Inter omnes vero manimpero nobiscum consentit Conf. WOLFARTH, in tr. de matr. ad morg. §. 6. ut in corp. iuris publici tom. II. p. 100. videtur.

§. 7.

Quicquid valet de coniugio in genere absolute; valet quoque eodem modo de matrimonio ad morganaticam: quicquid vero valet de coniugio in genere conditionate; sub eadem conditione de matrimonio ad morganaticam valet. Enim vero matrimonium ad morganaticam est species conjugii (§. antec.). Quicquid vero de genere valet absolute; de

A 2

spe-

specie quoque valet: & quicquid de genere conditionate valet; eadem conditione, in specie posita, valet. *Per illustr. L. B. de WOLF. Log. §. 236.*

COR. I. Matrimonium ad morganaticam forma, coniugio in legibus praescripta, eadem, est ineundum.

COR. II. Quae matrimonio ad morganaticam cum reliquis coniugii speciebus communia sunt; in eo valent.

Ex hoc spho intelligere poteris, quaenam iura & obligationes vxori & liberis morganicis competant. Inseruant tanquam principium cognoscendi in hac materia iura & obligationes speciales. Non enim propositum permittit, vt eas sigillatim pertractemus. Quare etiam breuitatem amantes B. L. tractatum *Consult. wOLFARTH de matr. ad morg. commendamus.* Optimo marte in hoc tractatu, communia matrimonii nostri cum reliquis coniugii speciebus, pertractata sunt. Vnde non nisi vinicum, quod pace **VIRI** consultissimi monendum, habemus. Inquit nimurum, in omni allodio per N. 118. liberis morganicis esse ius hereditarium legale. Verum enim vero fideicommissa familiae sunt iura familiae. Fideicommissa vero quedam familiae sunt allodia. Ergo quedam allodia sunt iura familiae. At vi sphi antecedentis liberi morganici de iuribus familiae haud participant. Sicque secundum hanc sententiam in his iuribus matrimonium ad morganaticam foret illicitum. Excludi vero liberos hosce a fideicommissis familiae, quotidiana consuetudo docet. Hinc non nisi monere volo, distinguendum fuisse, circa ius hereditarium legale liberis morganicis competens, inter allodium, quod est ius familiae, & tale, quod ius familiae non est. Dari autem ius hereditarium legale, hisce liberis competens; in posteriori ambabus concedo, non aequa in priori.

§. 8.

Qui iura familiae habet, cum eo matrimonium ad morganaticam iniri posse, conceptibile est: non aequa cum eo, qui iis destitutus (§. 6.).

Quam-

Quamquam & matrimonium celebrans vxorem & liberos a certis iuribus excludere possit; nondum tamen matrimonium ad morganaticam, secundum nostram definitionem contrahit. Cum enim requirantur iura familiae, iis vero destitutus; sic facile propositionem perspectam habes.

Non omnis vero societas sobolis procreandae causa inita, in qua vxor & liberi iuribus familiae mariti vel patris haud fruuntur; est matrimonium ad morganaticam. Porius ea tantum, quae simul est coniugium (§. 4. 6.). Sieque concubinatus, quamquam in eo, & inter alia iura, iuribus familiae vxor & liberi haud participant; nondum tamen est matrimonium ad morganaticam. Non enim est coniugium, sed tantum connubium.

§. 9.

Si nobiles iuribus familiae praediti sunt; matrimonium ad morganaticam eos inire posse, conceptibile est. (§. antec.)

§. 10.

Quicquid Ipho anteced. de nobilibus dictum; m. m. etiam de plebeis valet. (§. 8.)

§. II.

Cum in matrimonio ad morganaticam vxor & liberi iuribus familiae mariti vel patris destituantur; causa adesse debet, quae hunc effectum producit. Haec causa vero vel erit lex tantum, vel pactum tantum, vel lex & pactum simul. In priori casu matrimonium ad morganaticam dicitur *legale*, in secundo *pacto* seu *pactitium*, in tertio vero casu salutatur *mixtum*.

Terminorum: matrimonium ad morganaticam, morgengabica, disparagium, matrimonium inaequale, matrimonium impar, matrimonium ex ratione status, Ehe zur linken Hand, Mijß-Heurath, maxime vagum dari significatum; inter omnes constat. Ut itaque ambiguitas tollatur, fixum eis tribuere significatum, e re nostra esse,

esse, putamus. Etsi vero plerumque per matrimonium ad morganaticam simpliciter positum intelligatur id, quod cum addito pactum diximus, tamen ut ad sit nomen generis, utque eo evidentius statim constet, de qua matrimonii nostri specie nobis sermo sit; Conf. Dn. WOLFARTH sequentes, notiones dicto modo formaro placuit.

§. 12.

Matrimonium ad morganaticum pacto tale ineuntes vel aequalis conditionis erunt; vel inaequalis. In priori casu a me dicitur *matrimonium ad morganaticam pacto tale aequale*; in posteriori vero *inaequale*.

§. 13.

Si lex efficit matrimonium ad morganaticam; efficit eo ipso vxorem & liberos iuribus familiae mariti vel patris haud vti (§. 6.). Hoc vero vel ita fit, ut vxor & liberi vel omnibus iuribus familiae mariti vel patris haud vrantur; vel ita, ut tantum aliquibus haud vrantur.

Sic si lex ait: vxorem & liberos morganicos, ab omnibus iuribus familiae, aut simpliciter, a iuribus familiae, exclusos esse volo; efficit, ut de omnibus haud participant. Si vero ita ait: exclusi sint a feudis; efficit, ut de aliquibus haud participant.

§. 14.

Si per legem, de omnibus iuribus familiae mariti vel patris, vxor & liberi morganici haud participant, ad exclusionem ab hisce iuribus, sicque ad validitatem matrimonii morganatici nihil aliud praeter legem requiritur: sicque pactum quo matrimonium ad morganaticam determinatur, in dato casu est superfluum. Cum enim quicquid lex iam determinat, per pactum determinari non opus sit; veritas huius propositionis per se patet.

§. 15.

§. 15.

Si lex vxorem & liberos morganicos non de omnibus iuribus familiae mariti vel patris priuat; vel de omnibus priuandi erunt, vel non.

§. 16.

Si lex uxorem & liberos morganicos non omnibus iuribus familiae mariti vel patris priuat, iis tamen priuandi sunt; accedere debet pactum: sicque illud matrimonium ad morganaticam sit mixtum. Etenim in dato casu legem tantum rationem continere, ut vxor & liberi de quibusdam iuribus familiae tantum non participant, supponitur. Supponitur porro de omnibus iuribus familiae excludendos esse. Lege vero cum hoc non fiat; alias necessario requiritur actus. Qui cum pro substrata materia non aliis nisi pactum esse possit; in dato casu accedere pactum, necesse est.

q. e. p.

Cum itaque, per demonstrata, tam lex quam pactum in dato casu causa sint; matrimonium ad morganaticam sit mixtum (§. II.).

§. 17.

Vbi nec matrimonium ad morganaticam legale, nec mixtum; ibi, ut pacto tale obtineat, requiritur (§. II.).

§. 18.

In matrimonio ad morganaticam pactio, inter personas contrahentes, semper pactum accedere, requiritur. Quia sine eorum consensu, tale matrimonium haud concipi potest. Praeter hoc pactum vero, vel pactum accidere potest, quo alii statuerunt, tale matrimonium esse deberre morganaticum; vel non.

Hac-

Haecce quae de matrimonio ad morganaticam in genere dicta, quanquam aliis quaestionibus & illustrari & ampliari possint; tamen sufficiant. Nec enim scopus, nec spatium, permittunt; vt iis fusius operam nauaremus. Est vero, inter alias quaestiones in hac prae senti materia speciales, vilis neutiquam momenti, *quaestio an & quatenus matrimonium ad morganaticam pactum licitum sit.* Inveniuntur textus iuris feudalis infra citati, qui huius quaestione normam ponunt. Mala interpretatio, horum textuum, malas gignit doctorum opiniones. Quidam eorum, ex hisce textibus, per clara verba, illicitum esse hoc matrimonium; demonstrare tentant: quidam vero aliter argumentantur. Speciosissimum ferre videretur argumentum eorum, qui sequenti modo filium trahunt: *aut contrahentes sunt aequales, aut inaequales.* Si aequales sunt, aiunt, liberi pacto parentum iuribus familiae priuari nesciunt. Si posterius; leges iam determinarunt matrimonium ad morganaticam: ideoque pactum est superfluum, & nullum habet usum. Inde ergo argumentantur: *pacta morganatica & sic matrimonia ad morg. pactitia nullum in I. R. G. habere usum.* Vide sis Illustr. SCHMAUS. in comp. I. publ. lib. II. cap. XVI. §. XVIII. in fine. At, in utrisque membris, praedicata vniuersaliter vera esse; negandum. Circa hanc vero quaestionem a se inuicem bene distinguendum venit; utrum quaestio liciti pertractanda sit nullo habito respectu personarum diuersitatis; aut potius respectus personarum in I. R. G. habendus. Prius nostra est intentio. Finis ideo parti generali impõnatur, & per nouum caput pars specialis, de nostro proposito differens, in scenam ducatur.

CAPVT

C A P V T . II.

D E

EO QVOD IVSTVM EST, CIRCA
 QVAESTIONEM AN ET QVATENVS
 MATRIMONIVM AD MORGANATICAM
 PACTO TALE IN I. R. G. LICITVM SIT?
 IN RENERE.

§. 19.

Id ad quod agendum ius habemus, dicitur *licitum*;
 id vero ad quod omittendum obligamur, dicitur *illicitum*.
Per illiusfr. L. B. de WOLF. Philos. pract. vniu. P. I. §. 170.

C O R. Quando ad matrimonium ad morganaticam pacto tale
 peragendum, ius datur; est licitum: quando vero ad illud omit-
 tendum motiva adsunt; est illicitum.

§. 20.

Ius agendi aut obligatio omittendi, vel rationem ha-
 bent in ipsa natura & essentia rerum; vel in voluntate en-
 tis rationalis; vel in utroque simul. In priori casu licitum.
naturaliter tale adest; in secundo posituum; in tertio vero
casu mixtum.

Voluntas autem entis rationalis, vel cognoscitur ex
 lege; vel ex actu quodam iuridico seu morali. Licitum
 ergo aut illicitum posituum vel in lege, vel in actu quo-
 dam iuridico rationem habet.

B

§. 21.

§. 21.

Illicitum naturaliter hypothetice tale, licitum posituum; & licitum hypothetice naturaliter tale, illicitum posituum; fieri potest.

§. 22.

Quicquid spho 20. & 21. dictum; valet quoque de matrimonio ad morganaticam pacto tali.

COR. De licto vel illicito matrimonii nostri iudicaturus, respiciat, si de eo generaliter iudicium formare vult; ad leges tam naturales, quam positivas, & quid haec in illis mutauerint; si vero specialiter, cum hisce & actus iuridicos rite combineret.

§. 23.

Actionem quandam committendo, vel oritur tantum perfectio; vel tantum imperfectio; vel utrumque simul. Si utrumque inde oritur, vel perfectio erit maior; vel imperfectio.

§. 24.

Si ex actione quadam tantum oritur imperfectio; actio illicita est: si vero tantum oritur perfectio; actio est licta. (pr. princ. I. N.)

§. 25.

Actio, qua tam perfectio, quam imperfectio oritur, quando perfectio maior est imperfectioni; est licta: quando vero imperfectio perfectioni maior est; est illicita. (p. princ. I. N.)

§. 26.

Impedimentum seu obstatulum dicitur oppositum accidentis inhaerentiae. (Celeb. BAVMGARTEN Met. §. 221.). Accidens vero hoc inhaerens (cit. Met. §. 192.) vel erit ipsa

ipsa existentia; vel non. Si prius, a me oppositum hocce dicitur *impedimentum existentiae*.

§. 27.

Impedimentum iuris dicitur oppositum accidentis inherentiae iuris; sique hoc accidens iuris inherens est iuris existentia, oppositum hoc a me salutatur *impedimentum existentiae iuris*.

§. 28.

Impedimentum iuris tam in genere, quam in specie existentiae iuris; inuoluit imperfectionem. Posito enim impedimento iuris, ponitur eo ipso oppositum accidentis inherentiae iuris (§. antec.). Opposita vero dissentunt (cit. Met. §. 51.). Ergo impedimentum iuris inuoluit dissensum. Ergo etiam inuoluit imperfectionem (cit. Met. §. 121. n. 2.). Vnde nostra propositio patet.

§. 29.

Impedimentum iuris cum imperfectione vel inuoluit simul perfectionem; vel non. Si simul inuoluit perfectionem, vel perfectio maior erit imperfectione; vel imperfectio maior erit perfectione.

§. 30.

Actio, qua impedimentum iuris fit, ast nulla plane promouetur perfectio; est illicita (§. 24. 28.).

§. 31.

Actio, qua impedimentum iuris fit, sed promouetur perfectio, minor, imperfectione ex impedimento resultante; actio est illicita (§. 25.).

B 2

§. 32.

§. 32.

Actio, qua impedimentum iuris fit, & promouetur perfectio, maior; imperfectione ex impedimento resultante; est licita (§. 25.).

§. 33.

Ius aut existit, seu actu competit; aut tantum possibile est, seu actu nondum competit. In priori casu dicitur *quaesitum*; in posteriori vero *acquirendum*.

§. 34.

Ius pro facultate morali sumtum, vel competit ex ipsa natura essentia; vel ex voluntate entis rationalis. Hinc & ius pro facultate morali sumtum, in *naturale & positivum* diuidi potest. Ad positivum vero is, cui competit, vel aliquid contruit ad acquisitionem iuris; vel non. In posteriori casu dicitur *ius ex prouidentia alterius*.

Concludi potest: si is, cui competit ius ex prouidentia alterius, ad acquisitionem nihil contruit; non acceptauit. Ambabus concedo. Ergo inde ii, qui acceptationem essentiale huius acquisitionis ponunt, concludere possunt: *non dari secundum ius naturae ius ex prouidentia alterius*. At in praesenti non opus erit, vt ideo cum iis manus consererem. Cum enim luce meridiana clarius sit, dari ex legibus positiviis tale ius; aethiopem lauarem.

§. 35.

Ius ex prouidentia alterius esse potest ius acquirendum (§. 33. 34.). Quodcumque enim praedicatum subiecto non repugnat; ei tribui potest.

§. 36.

Dantur iura familiae ex prouidentia alterius acquirenda (§. 3. & antec.).

§. 37.

§. 37.

Nondum natus habere potest iura acquirenda (§. 33.): *sicque etiam iura familiae ex prouidentia alterius acquirenda* (33. 34. & antec.). Ius enim acquirendum, si nondum nato tribuitur; est praedicatum. At nondum nato, subiecto suo, non repugnat.

§. 38.

Impedimentum existentiae iuris (§. 27.) *ex prouidentia acquirendi familiae nondum nati possibile est.* Existentia enim huius iuris absolute necessaria non est (p. princ. met.). Ergo oppositum eius est possibile (p. eadem). Oppositum vero est impedimentum (§. 27.). Vnde propositio patet.

§. 39.

Quicquid s̄p̄his 30. 31. & 32. de impedimento iuris in genere concepimus; valet quoque de impedimento existentiae, iuris familiae ex prouidentia alterius acquirendi (§. antec.).

§. 40.

Iura familiae parentis vel ita comparata erunt, ut liberi nondum nati iisdem, in casu quo aliud matrimonium initur, gaudeant tanquam iure ex prouidentia acquirendo; vel non.

§. 41.

Si iura familiae patris non sunt ius familiae nondum natorum ex prouidentia acquirendum; matrimonium ad morganaticam pacto tale non est impedimentum existentiae earundem iurium: sicque inde illicitum fieri nequit. Enim uero impedimentum iuris supponit accidentis inhaerentiam (§. 27.). Ius vero deficit, cuius tamen accidens inhaerens supponitur. Ergo deficit accidens inhaerens. Ergo im-

pedimentum. Cum itaque nullum detur impedimentum, per se patet & matrimonium ad morganaticam pacto tale impedimentum haud esse. q. e. p.

Deinde cum ex impedimento iuris interdum fiat illicitum (§. 30. 31. 32.), matrimonium vero nostrum in dato casu impedimentum haud sit; in impedimento quoque matrimonii nostri ratio illiciti vel liciti esse nequit (§. 19.). Vnde haec altera propositio patet.

§. 42.

Si iura familiae patris ita comparata sunt, ut in casu, matrimonio morganatico pactitio opposito, liberi iure familiae ex prouidentia acquirendo gaudeant; vel patri erit ius disponendi, quid de iuribus hisce nondum natorum fieri velit: vel non.

Si prius, pater vel in totum disponere ius habet; vel tantum pro parte. Si tantum pro parte, vel habet in casu ineundi matrimonii morganatici pactitii; vel non.

§. 43.

Si patri competit ius, in totum aut in casum ineundi matrimonii morganatici pactitii, de iure nondum natorum familiae ex prouidentia acquirendi disponendi; matrimonium ad morganaticam pactitium licitum est: si vero parenti, de iure nondum natorum iam dicto, aut nullum plane ius, aut tale ius competit, quod se se in casu matrimonii nostri non exerit; matrimonium hocce est impedimentum iuris familiae ex prouidentia acquirendi nondum natorum. In primo enim casu actio est licita (§. 19.). In posteriori vero matrimonium ad morganaticam pactitium efficit, ut iura nondum natorum existentiae dari nequeant (§. 6.). E. est oppositum existentiae. E. impedimentum (§. 27.).

§. 44.

§. 44.

Matrimonium ad morganaticam pactitium in casibus in membro secundo spbi antec. relatis inuoluit imperfectionem (§. 28. & antec.).

§. 45.

Si matrimonio morganatico pactitio nulla plane promovetur perfectio; est illicitum (§. 30. & antec.).

§. 46.

Si matrimonio ad morganaticam pactitio minor promonetur perfectio, & maior imperfectio; est illicitum (§. 31. & 44.).

§. 47.

Si matrimonio ad morganaticam pactitio maior promovetur perfectio, minor vero imperfectio; est licitum (§. 32. & 44.).

§. 48.

Iura familiae patris ut plurimum ita sunt comparata; vt iis liberi nondum nati, tanquam iure familiae ex prouidentia acquirendo, gaudent: sive sunt ordinaria (§. 40.).

Antecedens quilibet, qui historica cognitione, de feudis, fideicommissis familiae, partis successoris, ganerbinatibus &c; in I. R. G. quotidie obuenientibus, instructus; tanquam experientiam indubitatam nobis concedit. Non est ergo, vt huius propositionis demonstrationis magna habeatur ratio. Consequens vero statim ex conceptu ordinarii patet, quippe quod est id, quod ut plurimum sit.

§. 49.

Iura familiae patris, quae nondum natis sunt ius familiae ex prouidentia acquirendum; sunt praesumenda. Etenim sunt ordinaria (§. antec.). Ergo sunt praesumenda.

§. 50.

§. 50.

Matrimonium ad morganaticam pactitium sub circumstantiis §. 48. & 49. relatis; licitum esse, haud praesumitur. Enimvero in dato casu, si licitum esse debet; requiritur, ut nullum plane ius acquirendum nondum natorum detur (§. 41.). Dari autem tale ius, ordinarium est (§. 48.). Ergo nullum dari, extraordinarium est. Ergo non praesumitur (§. antec.).

§. 51.

Ius familiae nondum natorum ex prouidentia acquirendum, ita concessum, ut patri ius disponendi de eo competitat (§. 42.); haud praesumitur. Etenim tale ius, si ita concessum; parum perficit. In concedendo vero iure, semper ita concessum esse praesumendum; ut in concessionario perfectionem optimam efficiat.

§. 52.

Matrimonium morganaticum pactitium ideo licitum esse, quia parenti de iure liberorum disponendi ius competit; haud praesumitur. Rationem continet in iure parentis, de iure liberorum disponendi. Ipsum autem hoc ius non praesumitur (§. antec.).

§. 53.

Ius familiae nondum natorum ex prouidentia acquirendo in ius quaesitum transfeuns, quo posito ponitur imperfectioni, perfectioni maior, haud praesumitur. Tale enim si ponitur, eo ipso ponitur concedentem imperfectionem promouere velle. Ergo concedentem esse malum. Quilibet vero bonus est praesumendus. Ergo & perfectionem promouere velle, praesumendus. Ergo praesumendus, tale ius non concedere.

§. 54.

§. 54.

Matrimonium ad morganaticam pactitum ideo licitum esse, quia eo omisso maior oritur imperfectio; haud praesumitur. Eo enim omisso ponitur ius familiae, saluum; ex quo maior imperfectio oriri debet, quam perfectio. Hoc autem non praesumitur (§. antec.). Matrimonium vero nostrum licitum esse; sub datis circumstantiis, requiritur.

§. 55.

Praeter species liciti matrimonii nostri Iphis 41. 43. & 47. relatas, nullas alias species licitas dari; quilibet, qui totum hoc caput perlustrat, perspectum habebit.

§. 56.

Matrimonium ad morganaticam pacto tale in dubio licitum esse; haud praesumitur. Species enim Ipho anteced. relatae, sunt omnes species licitae. Omnes vero hae species non praesumuntur (§§. 50. 52. 54.). Quicquid vero valet de omnibus speciebus simul sumtis; valet quoque de genere. Ergo matrimonium nostrum in genere, in dubio licitum esse, non praesumitur.

§. 57.

Matrimonium ad morganaticam pactitum in dubio illicitum praesumitur (§. antec.). Oppotorum enim opposita est ratio.

§. 58.

Illicitum ratione improbatum. Ergo matrimonium ad morganaticam pacto tale in dubio ratione improbatum (§. antec.).

C

§. 59.

§. 59.

In textu 1. Feud. 8. princ. non habetur ratio, ob quam matrimonium ad morganaticam pactitum illicitum fieri potest. Textus ille nimirum ita se habet: *Si quis igitur decesserit filiis & filiabus superstribus; succedunt tantum filii aequaliter, vel nepotes ex filio, loco sui patris: nulla ordinatione in feudo manente, vel valente:* Ex textu hoc patet, per verba: *nulla ordinatione in feudo manente, vel valente;* patrem quid post mortem de feudo fieri velit, disponere haud posse. Necesse esse, ut filii iam nati assumantur, quilibet ad verba legis attendens, facillime perspectum habet. Positis itaque iam natis, si in feudo succedunt; ponitur ius quae situm. Ius vero quae situm pater liberis villo modo auferre nequit: ergo nec de tali successione disponere. E contrario positis nondum natis; ponitur tantummodo ius acquirendum (§. 37.). Nondum nati autem tantummodo in matrimonio ad morganaticam pacto tali ponuntur. Ergo in eo tantummodo iura familiae acquirenda ponuntur. Iura vero familiae quae sita & acquirenda diuersa sunt (§. 3. 33. 34.).

Iam vt decisio casus cuiusdam ex lege fiat, in praesenti requiritur, vt aut ex expressis legis verbis: aut ex argumento legis; aut denique ex analogia iuris, fiat. Interpretationem enim restrictiuam hic cessare; quilibet, qui non tyro sed veteranus scholae nostrae est, statim percipit.

Expressis verbis nullam prohibitionem eluescere, testantur ipsa verba legis. Argumentum vero legis requirit conclusionem ex lege legitime deductam. Ergo lex debet esse idea superior, conclusio vero idea inferior. At lex de iure quae sito iam natorum cogitat: in matrimonio

nio vero nostro supponitur ius acquirendum. Ius vero quaesitum & ius acquirendum, sunt sibi inuicem ideae coordinatae (§. 33.). Ideo ergo non sunt sibi inuicem ideae subordinatae. Ergo cessat conclusio. Ergo cessat argumentum legis. Denique ad analogiam iuris requiruntur casus, qui sibi inuicem ob paritatem rationis substitui possunt. Ratiō autem huius legis, est ius quaesitum. Econtrario in matrimonio nostro est ius acquirendum. Ergo diuersae adsunt rationes (§. 33.). Ergo analogia iuris cessat. Ergo omnia ad decisionem formandam necessaria cessant. Ergo ratio in hac lege contenta haud est.

§. 60.

Interpretatio legis, qua posita ponitur contradic̄tio, quoties alia adhuc fieri potest; non est admittenda, sed alia potius eligenda: sicque si interpretatio grammatica contradictione laborat; logica admittenda erit. Pone enim, eam admittendam esse; eo ipso quoque contradictione admittenda erit. Posita autem in lege contradictione; ponitur, autorem legis, legislationis incapacem esse. Legislator autem, est autor legis, & imperans. Ergo imperans imperii incapax ponitur. Quod absurdum.

Cum vero, praeter interpretationem grammaticam, nulla detur nisi logica; per se patet, in dato casu logicam esse admittendam.

§. 61.

Textus 2. Feud. 26. §. filii interpretatione grammatica posita; ponitur contradic̄tio. Nimur verba citati textus ita se habent: Filii nati ex ea uxore, cum qua matrimonium tali conditione contractum est, ne filii ex ea nati, patri intestato, succedant; in feudo succedunt. Nam quamvis ratione improbetur talis conditio, ex usu tamen admittitur.

C 2

Iam

Iam si ponis, tali conditione matrimonium contrahi, ne filii ab intestato succedant, at vterius non determinas obiectum successionis, indefinite & sic vniuersaliter, ergo & a feudi successione filios excludi, patet. Feudum vero in dubio est ius familiae. Ergo pater tale matrimonium iniens, liberos a iuribus familiae excludit. Ergo matrimonium ad morganaticam pacto tale contrahit. Matrimonium vero morganaticum pactum in dubio ratione improbatur (§. 58.). Ergo & talis conditio in dubio ratione improbatur. Cum vero lex casum dubium pro substrata materia assunit; recte in data dicitur lege: *quamvis enim ratione improbetur.* Quae verba, cum a verbis: *& vsu tamen admittitur*, immediate concomitantur; quid aliud concludere vis, quam matrimonium tali conditione initum ex vsu admitti, sive matrimonium ad morganaticam pactum ex vsu admitti. Si vero hoc matrimonium admittis, eo ipso filii in feudo non succedunt. At ex data lege etiam succedere debent. Ergo haec lex aliquid simultanea affirmat & negat. Cumque hoc fiat, si secundum sensum litteralem explicetur; patet inde: posita huius legis interpretatione grammatica, ponitur contradictione.

§. 62.

Interpretatio 2. Feud. 26. §. filii, qua posita ponitur filios morganicos pactios in feudo non succedere; est interpretatio logica. Eruitur enim haec interpretatio non ex sensu legis litterali, sed ex mente. Quia sensus legis inuoluit contradictionem (§. antec.). Ergo est interpretatio logica.

§. 63.

Interpretatio 2. Feud. 26. §. filii, qua posita filii in feudo non succedunt; est optima; sive pluribus interpretationibus

bus minus bonis est praferenda. Si enim plura sunt, quae omnia vitiosa; illud, quod minimum vitium supponit, est optimum. Ea vero interpretatio textus citati, qua tantum omnissam esse particulam *non*, supponitur; minimum inter plures interpretationes textui nostro citato imputat vitium. Vitium vero in textu latere citato, quacunque interpretatione adhibita, negare nequit. Ergo haec interpretatio est optima. Quod erat primum.

Deinde cum optimum sit praferendum; patet hanc interpretationem reliquis praferendam esse. Quod erat alterum.

SCHOL. Si poneretur particulam *non* haud desicere; contradicatio tamen tollenda. Ut vero hoc fiat, quid requireretur, ut rite determinetur: *quid ratione improbetur*; & *quid usu admittatur*. Sane nec probari inquam poterit, aliud quid esse. Demonstratum enim iam est (§. 58.): *esse matrimonium, quod improbatur*. Ideoque talem interpretationem non solum falsam esse, sed etiam si fieri deberet, plura viae legi imputanda esse; patet. Praesertim, quia quoad posterius, alia aut textui inferenda, aut ex eo resuendi essent. Quia de causa, non sine ratione moti, *vir celeberrimi, CVIACIVS tit. 16.* & cum eo STRVVIS in Synt. I. F. cap. 9. thes. 5. aequo ac cuius meus, *Vir amplissimus & perspicillaris Conf. imp. aul. L. B. a SENCKENBERG* hanc interpretationem suam faciunt. Postremus hinc, in elegantissimo suo corp. I. F. Germ., citato textui particulam *non* inseri, curavit: ut itaque loco eius, quod editio vulgaris ait: *in feudo succedunt*; apud SENCKENBERGIVM legendum sit: *in feudo non succidunt*.

§. 64.

Interpretatio 2. Feud. 26. §. filii, *qua posita filii morganici in feudo non succedunt*; *admittenda est*. Est enim haec interpretatio logica (§. 62.), & optima ac praferenda (§. antec.). Grammatica vero interpretatio contradictione laborat (§. 61.). Ergo illa est admittenda (§. 60.).

C 3

§. 65.

§. 65.

Textus 2. Feud. 29. non loquitur de matrimonio ad morganaticam legali; sed de pactitio: & pactitium illicitum non declarat. Inde enim quod tale matrimonium contrahatur cum minus nobili; nondum est legale. Quia ad legale requiritur, ut ratio, ob quam matrimonium sit morganaticum, in lege contineatur (§. 11.). Nec ex particula ea lege matrimonium morganaticam legale esse; cognosci potest. Quippe quae particula, tam in autoribus classicis, quam in ipsis fontibus iuris nostri, saepissime denotat pactum: prout quilibet, horum gnarus, non ignorat. q. e. primum.

Ipsa porro lex ait, consensu contrahentium tale matrimonium fieri. Ergo faciunt pactum. Ergo, cum lex per se non priuet liberos iuribus familiae, matrimonium est pactitium (§. 11.) q. e. a.

Denique lex citata non addit prohibitionem. Ergo ex hac lege matrimonium nostrum non fit illicitum (§. 19.) q. e. t.

§. 66.

Ex textibus 2. Feud. 26. §. filii, & 2. Feud. 29. matrimonium ad morganaticam pactitium fit licitum. Textus enim hi citati matrimonium nostrum approbant (§. 64. & antec.). Quoties vero lex positiva id quod in se illicitum approbat; toties quoque dat ius agendi. Ergo licitum constituit.

§. 67.

Textus citati de feudo tantum loquuntur, in eoque matrimonium ad morganaticam pactitium licitum constituunt (§. antec. & per ipsa verba textuum).

§. 68.

§. 68.

Ratio, ob quam filii morganici in feudo (secundum nostram interpretationem) non succedunt; est, quia ex usu ita admittitur. Per ipsa verba textus 2. Feud. 26. §. filii in fine.

§. 69.

Si iura familiae, matrimonium morganaticum pactum contrahentis, non sunt feudum, sed alia iura; matrimonium ad morganaticam pacto tale, ex usu non admittitur: ideoque matrimonium hocce licitum esse, usus non est ratio. Desunt enim facta, ex quibus usus probari posset.

§. 70.

Matrimonium ad morganaticam pacto tale, & in aliis iuribus familiae, praeter feudum licitum esse; ex textibus citatis decidi nescit. Quia enim textus citati, tantum de feudo cogitant, de aliis vero iuribus familiae minime; necesse est: ut in decidendo hocce casu analogia iuris adhibetur. At, ad hanc requiritur, ut casus sibi inuicem ob paritatem rationis substitui possint. Ratio autem in feudo, est usus (§. 68.): in aliis iuribus familiae vero, deficit haec ratio (§. antec.). Ergo cessat decisio.

§. 71.

Quoties leges positivae in casu quodam nihil decidunt; toties obtinet id quod iuris naturalis est. Ergo in matrimonio ad morganaticam pacto tali, in iuribus familiae quae feudum non sunt sepe exerente; obtinet id quod iuris naturalis est (§. antec.).

§. 72.

§. 72.

Vtrum & filiae morganicae paetitiae in feudo non succedant; citati textus non expresse determinanti (per ipsa verba textuum).

§. 73.

Ex usu non constat; filias morganicas paetitias a feudo excludi. Vlbus enim deficit.

§. 74.

Filiae morganicae paetitiae, modo aliter feudi sunt capaces; per citatos textus a feudo non excluduntur. Nam per analogiam iuris, decisio casus facienda. At cum haec paritatem rationis requirat; ratio vero in textu sit vlus, qui in dato casu deficit (§. antec.): sic veritas propositionis elucet.

§. 75.

Circa exclusionem filiarum a iuribus familiae; obtinet id, quod iuris naturalis est. Per leges enim positivias haud deciditur (§. antec.).

§. 76.

Matrimonium ad morganaticam pacto tale celebratur, efficiat ut vxor & liberi de iuribus familiae (§. 3.) haud participant (§. 6.). Habebit vero iura familiae, quae vel feudum tantum sunt; vel iura familiae, quae feudum non sunt tantum, vel tam feudum quam alia iura familiae habebit.

§. 77.

Matrimonium ad morganaticam pacto tale celebratus, qui feudum tantum habet, vel habet tantum feendum ma-

masculinum; vel tantum feudum foemininum; vel vtrumque simul.

§. 78.

Qui feudum masculinum tantum habet, nulla vero alia iura familiae (§. 76.) ; matrimonium ad morganaticam puto tale licite inire potest. 2. Feud. 26. §. filii enim secundum nostram interpretationem permittit, ut filii morganici in feudo non succedant (§. 64.). Ergo filios excludi, licetum est. Cum vero nullus aliis adsit, cuius ius in dato casu turbaretur; nulla ratio adest, ob quam matrimonium nostrum in dato casu illitum fiat.

§. 79.

Qui feudum foemininum tantum habet, nulla vero alia iura familiae, quae feudum non sunt; filios licite excludere potest (§. antec.). Filias vero non, nisi aut plane ius nullum competit ius acquirendum; aut patri competit ius, aut in genere aut in casu ineundi matrimonii morganatici pactitii, de iure filiarum acquirendo, disponendi; aut denique matrimonio ad morganaticam pactitio, maior quam alio, promouetur perfectio (§. 41. 43. 27.). In reliquis vero casibus & in dubio filias excludi a iuribus familie; illicitum est (§. 45. 46. 74. 75.).

§. 80.

Qui tam feudum masculinum, quam foemininum habet; in priori id quod §. 78. in posteriori vero id, quod §. antec. dictum; agendi ius habet. Quicquid de subiectis simplicibus praedicari potest; in coniunctione eorum quoque praedicabile est (p. princ. log.).

D

§. 81.

§. 81.

Si quis iura familiae, quae feudum non sunt, tantum habet (§. 76.); obtinet id, quod iuris naturalis est (§. 71. 76.).

§. 82.

Si matrimonium ad morganaticam pactitium celebratur, iura familiae quae feudum non sunt tantum habet, quando aut liberi nōdūm nati nullum plāne ius habent, aut quando patri ius, de iuribus familiae in casu matrimonii nostri ineundi, disponendi competit, aut denique quando eo maior promouetur perfectio quam imperfectio; matrimonium morganaticum pactitium licitum est (§. antec. & 41. 43. 47.): quando vero nullum de his requisitis adest, & in dubio; est illicitum (§. 45. 46. 56.).

§. 83.

Qui iura familiae, tam feuda quam alia existentes, habet; matrimonium ad morganaticam pacto tale licite contrahere potest, vt tamen id, quod de singulis sigillatim dictum, in complexu obseruet (§. 78-82.). Eodem modo probanda venit haec propositio, quam §pus 80.

COR. I. Contrahenti hoc matrimonium, a feudo masculino quemlibet excludere, fas est.

COR. II. Contrahenti matrimonium nostrum, a feudo feminino masculos indistincte excludere, licet. Non aequa filias (§. 79.).

COR. III. Non necessarium esse, vt liberi morganici omnibus iuribus familiae priuentur; ex antecedentibus patet. Vnde etiam noua, matrimonii morganatici pactitii, diuisio formari potest. Quae tamen ad institutum nostrum non adeo tenderet.

§. 84.

§. 84.

Pactum morganaticum dicitur illud pactum, quo ratio matrimonii morganatici pactitii continetur (§. II.).

§. 85.

Pactum morganaticum non solum antequam liberi iam nati adsumt, sed etiam antequam nascituri sperantur, ineundum est. Statim enim ac liberi iam nati adsumt, iura familiae acquirenda in iura familiae quae sita transiunt. Positis enim iam natis, pater de feudo disponere nequit. I. Feud. 8. pr. Rationem vero huius legis esse ius quae situm, iam supra ostendimus. Ius quae situm autem & in aliis iuribus familiae, quae feudum non sunt, liberis iam natis obtinet. Quanquam enim non semper sit ius praefens, tamen est ius futurum. Sicque cur in feudo & aliis iuribus familiae pater disponere nequit, ius quae situm iam natorum est ratio. Ergo casus hi, ex identitate rationis sibi inuicem substitui possunt. Ergo analogia iuris formari potest. Ergo propositionis veritas vniuersaliter patet. Quod erat primum.

Deinde cum per principia iuris Romani statim ac nasciturus speratur, simulac, si de eius favore quaeritur, pro iam nato habeatur; sic statim etiam ius ei auferri, illicitum est. Pactum vero morganaticum hoc efficit (§. antec.). Ergo pactum hocce, antequam nasciturus speratur, est ineundum. Quod erat alterum.

§. 86.

Pactum morganaticum imperfecto adhuc matrimonio est ineundum. Perfecto enim matrimonio seu coniugio nasciturus speratur. Quanquam enim non statim indicia grauiditatis seu praegnacionis adsint certiora; concubitus

tamen celebratus praesumitur, quippe qui magis pro quam contra praegnationem militat. Pactum vero hocce, antequam nasciturus speratur, ineundum est (§. antec.). Ergo imperfecto coniugio ineundum erit.

§. 87.

Quando matrimonium ad morganaticam pacto tale licitum est; licitum est quoque matrimonium et morganaticam mixtum. & quando illud illicitum est, illicitum quoque est hoc. Matrimonium enim morganaticum mixtum ex legali & pacto tali consistit (§. 11.). Cum vero ex hisce mixtum consistat; per se patet matrimonium morganaticum legale & pacto tale matrimonii morganatici mixti essentialia esse. Qualia vero essentialia sunt; talis quoque est essentialia. Si ergo essentialium illicitum est unum; ens licitum esse nequit: & si omnia essentialia licita sunt; ens quoque licitum est. Idemque valet hic.

§. 88.

Quicquid a §. 78. usque ad §. 83. inclus. de matrimonio morganatico pactio dictum; valet quoque in quaestione liciti vel illiciti matrimonii morganatici mixti (§. antec.).

§. 89.

Matrimonium morganaticum mixtum, antequam liberi non solum nati adjunt, sed etiam antequam nascituri sperantur; ineundum est: sicque etiam imperfecto adhuc coniugio ineundum est. Cum enim ex matrimonio morganatico legali & pacto tali consistat (§. 11.); pacto tale supponit pactum morganaticum (§. cit. & 84.); pactum morganaticum vero imperfecto adhuc coniugio ineundum est (§. 86.); sic etiam haec propositio tanquam vera elucet (§. antec.).

§. 90.

§. 90.

*Matrimonium ad morganaticam pactum in iuribus
familiae quae feudum non sunt, ut & eo filias a feudo ex-
cludere, licitum est; in dubio non praesumuntur. Species
enim haec determinationi iuris naturalis relinquuntur (§.
70. 71. 72. 73.). Sicque in dubio illicitae praesumuntur
(§. 56. 57.).*

§. 91.

*Quicquid spho antec. de matrimonio ad morganaticam
pacto tali dictum; valet quoque de matrimonio ad morga-
ticam mixto (§. 87.)*

Hilce proposito meo satisfecisse, puto; dum tantum de hac
materia tractationem generalem elaborare, promisi. Specialio-
rem, volente D E O, alia occasione proponere studebo. B. L.
pero, ut hilce contentus esse velit, & specimen inaugurali sub-
scribo.

T A N T V M.

D 3

CON.

CONSULTISSIMO

DOMINO CANDIDATO

S. D.

P R A E S E S.

Tua erat, cum mihi eam offerres, haec dissertatio. Tua
etiam adhuc erat, cum eam Tibi redderem. Tua itaque iam est,
cum publicae luci exponitur. Ego enim, nec volui nec potui, quic-
quam mutare, ideo quoniam nec volui nec potui contra ius Tvvm agere.
Praesens institutum quidem non permittit, de iure Praesidis in dissert.
inaugur. Respondentis multis discrere, hoc tamen, quin moneam,
non possum non, non licere Praefidi. Specimen inaugurale Respon-
dentis, absque eius consensu, ad suum captum accommodare, suasque
meditationes Respondenti obtrudere. Non Praeses enim, sed Respon-
dens,

dens, suae eruditio[n]is specimen edere vult & debet, in elaborando spe-
 cimine inaugurali. Etsi vero Praeses cum Respondente in defendenda
 dissertatione communem causam faciat, non tamen ideo, si quid video,
 licet ei quaevis resecare, quaevis addere, quae displicant vel placent.
 Sic enim Respondens defendere deberet quae sunt Praesidis, cum tamen,
 si aut Praeses defendere deberet quae sunt Respondentis, aut Respondens
 quae sunt Praesidis, Respondentis partes crederem esse favorabiliores.
 Haec vel ideo, CONSULTISSIME DOMINE CANDIDATE, mo-
 nere volui, ut etiam quoad hanc dissertationem suum cuique tribuatur.
TUAE vnice industriae & eruditio[n]i debetur tota haec dissertatio[n], nec
 quidquam meum est, praeter nomen meum, quod in fronte gerit, cum
TIBI placuerit, me eligere Praesidem, quam benivolentiam grato
 agnosco animo. Prout vero **TVO** marte scripta & elaborata est haec
 dissertatio[n], ita & in defensione eius meo non indigebis auxilio, & meum
 erit etiam in ipso confictu tibi ius tuum tribuere. Nam & hic saepissi-
 me peccant Praesides, dum non recordantur, quod tantum in subsi-
 dium partes Respondentis tueri debeant, illique, sicubi haferit, sup-
 perias ferre, sive pruritum disputandi debeant compescere. Habe-
 bis itaque me, etiam in ipso confictu, potius testem **TVAE** eruditio[n]is,
 quam tales, qui **TIBI** molestus erit, auxilium obrudendo. Quod
 superest, gratulor **TIBI** de hoc specimine eruditio[n]is, & dudum pro-
 meritos honores, ab ordine ICtorum in Regia hac Fridericana proxi-
 me conferendos, felices appreco[n]. Mei, quod peto, nunquam depone
 memoriam, & ita vale, mihi que, quod facis, faue. Scrib. in Regia
 Fridericana die xv. Ian. clo lccc xxxviii.

E

CON-

CONSULTISSIMO

DOMINO CANDIDATO

S. D.

D. IOANNES HARTWICH REVTER

Si quo maiorem in tradendis iusto ordine suis ipsorum doctrinis legitimae scientiae sacris iniciati operam figunt: eo plus aestimii ac praeconiorum iisdem illis iure meritoque debetur; tanto maiorem certe laudem suo veluti iure exigere videntur, qui methodum quam aiunt naturalem syntheticam ad iuris scientiam transferre satagunt: quanto hunc cogitandi ordinem reliquos parasangis post se pluribus relinquere in aprico est. Ordinem esse cogitationum varium, variasque in species methodum abire, nec dupondii in logices scientia ignorant. Si a reliquis discesseris, vel secundum determinati cuiusdem ordinis, regulam nulla obiectorum naturae ac indolis habita ratione, nostra in ordinem

re-

redigimus adserta, methodum vocant mere artificialem; vel opposita
 ratione nostras ordine collocamus cogitationes, methodus naturalis me-
 thodi nomine venit. Quem autem admodum ex illa parum aut nihil
 utilitatis in nostram redundant cognitionem: *Siquidem*, verba sunt s e-
 necae, a magno artifice prae formantur multa, non quidem quia ars
 cessat, sed quia ut, in quo exercetur arti saepe inobsequens est; ita haec,
 rationis est, omnia puncta fert. sequē de meliori nota commendat. In
 quam igitur methodum si incidi mus; vel cogitationibus ad amissim sibi
 subordinatis, ratione viriusque claritatis analyticae tam quam synthet-
 icæ habita, praemissis generalioribus ad specialiora: vel hisce anticipa-
 tis ad illa demum prouehimus. Illo in casu synthetico ordine, hoc ve-
 ro non nisi cogitamus analytico. In illa methodo, rationis, scholæ
 atque tabellarem, in hac vero seiuæta tabularum methodo, meth-
 odum rationis & interdum scholæ coniungi: illam rationi, intellectui,
 speciatim acuminis, profunditati, in primis autem memoriae, hanc au-
 tem ad eiusmodi commode aequæ compositam non esse, remere haud
 dixeris. **T V, CONSULTISSIME CANDIDATE**, in specimine, quod
 telis opponentium expositum is, pereruditio, eum te presta, qui in-
 ternoscit, quantum distent aera lupinis. Gratulor **TIBI**, felices inge-
 nii **T VI** ad optimæ quæuis nati ac formati foetus, summosque, quibus
 obeundis te accingis, in vitroque iure honores. Reliquorum votorum
 quae **TIBI** debeo, summa est: doctrinae laus, floridusque fortunæ
 status in dies augescat magis magisque. Vale, mihi que quod facis,
 faue, Halaæ III. Idus Ian. cœ*IoCC XLVIII.*

02 H 639

ULB Halle
003 095 69X

3

VDA

8d

B.I.G.

